

Za osvetljavanje Platonovog određenja umetnosti i njegovog mesta u celokupnoj Platonovoj filozofiji, potrebno je krenuti od izvora, koji logički omogućava i osvetljava sve pojmove njegove filozofije, pa time i pojam umetnosti. Nedostatak interpretacija Platonovih pojmova u značajnoj meri su posledica pokušaja da se oni osvetle drugim putem, a ne jedinim koji je moguć – izlaganjem funkcije koji određeni pojam ima u celini filozofije koja ga je logički izvela. Takav metod je posebno značajan upravo za Platonovu filozofiju, koja svojom logičko – ontološkom strukturom otvara put kojim je moguće doći do pojedinačnih pojmova, sa malom verovatnoćom da se zastrani u stranputice – koje su najčešće posledica pokušaja da se pojedinačni Platonovi stavovi objasne bez usmeravanja na centralne momente njegove filozofije.

Tematizacija Platonovog učenja mora započeti upućivanjem na pojmove koje u njegovom sklopu zauzimaju centralnu poziciju: pojam ideje i pojam saznanja, preciznije, njihov odnos: „čovjek saznaje prema onome što se zove ideja, a ova proizilazi iz mnogih pojedinačnih opažanja, pa se umovanjem stavlja u misleno jedinstvo“. Ideja je primarni ontološki pojam, koji predstavlja arhe svih pojedinačnih stvari – ona je "ontos on", jer leži u osnovi mogućnosti svake čulne pojave, kao njen nepromenljivi uzrok. Najviša ideja u toj strukturi je ideja Dobra, koja neposredno osvetljava sve pojedinačne ideje, a posredno sve pojedinačne, čulne stvari. Nju ne treba shvatiti kao etički pojam dobra, nego kao princip koji nadilazi sve pojedinačne ideje – ideja Dobra osvetljava čulne predmete, čineći ih vidljivim za umsko saznanje – tako što „predmetima koji se mogu saznati daje istinu, i što duši koja spoznaje daje sposobnost saznavanja“.

Ideja Dobra nije moralna ideja dobra, koja stoji u istoj ravni sa idejom lepote i istine, nego se može uporediti sa Suncem, koje „vidljivim stvarima ne daje samo moć da budu viđene, nego još i da budu rođene, da rastu i da se hrane, dok ono samo ne pripada rođenim bivstvujućim“, kako Platon navodi u "Državi". U tom smislu, ideja Dobra *omogućava* ideje lepog, dobrog i istinitog. Čulni predmeti su pojedinačni i konstantno promenljivi, pa su samim tim osuđeni na neuspeh da ikada dosegnu „ono nadnebesko mesto“, koje „niti je dosad ikoji pesnik na zemlji dostojno opevao, niti će ga ikada opevati“ - ono je „bezbojno i bezoblično i nedodirljivo biće, koje stvarno postoji, može da ugleda samo kormilar duše, um“, opisuje Platon u dijalogu "Fedar".

Problematika odnosa ideja i saznanja koren razrešenja ima u utemeljenju dijalektike, koja u Platonovoj filozofiji zauzima ključno mesto, koje nadmašuje partikularne nauke. Nedovoljno udublјivanje u značaj dijalektike za celinu Platonove filozofije posledica je jednim delom vođenjem partikularnim filozofskim interesima koji pažnju fokusiraju na posebne probleme te celine, a drugim delom težnjom da se Platonova filozofija nasilno stavi u funkciju nekog modernog pitanja. Hegel u "Istoriji filozofije" tvrdi da da najnovije doba Platonovu filozofiju shvata „više